

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.
Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:
Vår ref.: 15/6011-1
Saksbehandler: Svein Høegh Henriksen
Dato: 23.06.2015

Innsats for fortsatt høy dekning i Barnevaksinasjonsprogrammet

Innledning og bakgrunn

Alle barn bosatt i Norge har rett til å bli vaksinert og få den beskyttelsen vaksinene i programmet kan gi (1). Kommunehelsetjenesten har plikt til å tilby alle barn som bor eller midlertidig oppholder seg i Norge, vaksinasjon i henhold til Barnevaksinasjonsprogrammet (2). Vaksinasjon skal gjennomføres av helsestasjons- og skolehelsetjenesten (1). Helsepersonell er lovpålagt å melde all vaksinasjon som omfattes av Barnevaksinasjonsprogrammet til Nasjonalt vaksinasjonsregister (SYSVAK) (3).

I tillegg til å beskytte den enkelte, reduserer vaksiner også det generelle smittepresset i befolkningen dersom oppslutningen om barnevaksinasjonsprogrammet er høy. WHO Europa har en målsetting om å eliminere meslinger og røde hunder (Rubella) innen 2015. For å nå dette målet anbefales en vaksinasjonsdekning på minst 95 % for to doser MMR-vaksine. WHO har uttrykt bekymring over områder i Norge med lavere vaksinasjonsdekning enn ønsket, noe som kan medføre at sykdommene igjen kan sirkulere i Norge.

Alle kommuner bes derfor nå om å undersøke nærmere hvilke årsaker som kan forklare eventuelle lave dekningstall lokalt. Basert på dette lokale utfordringsbildet oppfordres alle til å sette inn tiltak for å sikre et godt vaksinasjonstilbud, god datakvalitet og dermed bedre vaksinasjonsdekningen. Oppfølgingen gjelder alle vaksiner som tilbys i barnevaksinasjonsprogrammet, ikke bare MMR-vaksine.

Oppfølging av dekningsstatistikken

Helsedirektoratet ber om at fylkesmennene i samarbeid med den enkelte kommune følger opp lokal dekningsstatistikk for barnevaksinasjonsprogrammet. Oppfølgingen bør inneholde:

- 1) Analyse av lokale dekningstall for alle tre årskullene det publiseres dekningsstatistikk for (2, 9 og 16-åringer). Særlig bør kommuner med vaksinasjonsdekning under 95 prosent for en eller flere sykdommer undersøke sine tall nærmere, og kartlegge mulige bakenforliggende årsaker.
- 2) Iverksetting av tiltak som svarer til utfordringene avdekket i 1).
- 3) Tilbakemelding til Helsedirektoratet på funn og tiltak.

Dekningsstatistikken er publisert på <http://www.fhi.no/helseregistre/sysvak> per 23.april 2015.

Helsedirektoratet - Divisjon primærhelsetjenester

Avdeling allmennhelsetjenester
Svein Høegh Henriksen, tlf.: 24163872

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Ad 1: Analyse av lokale dekningstall og kartlegging av årsakssammenhenger

Det bes om at kommuner med vaksinasjonsdekning under 95 prosent for en eller flere sykdommer legger spesielt vekt på å avklare årsakene til dekningstallene. Følgende spørsmål bør besvares:

- Gjenspeiler tallene den reelle vaksinasjonsdekningen?
 - o Hvis ja, hva er årsaken til manglende vaksinerings?
- Dersom tallene ikke gjenspeiler den reelle vaksinasjonsdekningen, skyldes dette:
 - o Tekniske utfordringer (overføring av vaksiner fra journalsystem til SYSVAK)?
 - o Mangelfull etterregistrering av vaksiner? (nye barn til Norge)
 - o Andre årsaker?

Ad 2: Tiltak svarende til utfordringene

Manglende vaksinerings

Den enkelte kommune må følge opp eventuelt manglende vaksinerings i henhold til barnevaksinasjonsprogrammet så snart som mulig. Det anbefales en årlig kartlegging av generell vaksinasjonsstatus ved skolestart for 10.klassene, slik at man kan få fullført eventuell manglende vaksinerings i løpet av skoleåret. Hver kommune bes spesielt følge opp at alle 16-åringer har fått tilbud om to doser MMR-vaksine før de forlater skolen. Kommunene bes også om å sikre et godt tilbud for barn som har flyttet til Norge. Vaksinasjon må tilpasses slik at disse barna får like god beskyttelse mot sykdom som barn som har fulgt vaksinasjonsprogrammet i Norge.

Tekniske utfordringer

Dersom kartleggingen avdekker tekniske utfordringer i overføringen av vaksiner fra journalsystemet, eller andre tekniske utfordringer, må dette følges opp med lokal IT i kommunen. Her vil det være ulikt fra kommune til kommune hvordan dette best angripes, avhengig av organisering og IT-system.

Mangelfull etterregistrering

Vaksiner satt i utlandet og andre vaksinasjoner som ikke er registrert, skal etterregistreres. Forutsetningen er enten skriftlig dokumentasjon eller muntlige troverdige opplysninger fra barnets omsorgsperson om at vaksinene faktisk er satt. Dersom opplysningene anses som troverdige og er grunnlaget for videre vaksinasjon skal vaksinene registreres i SYSVAK.

Ad 3: Tilbakemelding til Helsedirektoratet på funn og tiltak

Hver fylkesmann gir tilbakemelding på følgende punkter på kommunenivå:

- Ble det oppdaget mangelfull vaksinerings? Hvis ja, hva var årsaken(e)? Beskriv hvilke tiltak som er iverksatt for å håndtere dette
- Er tekniske utfordringer en del av problemstillingen? Hvis ja, beskriv kort utfordringene og hvilke tiltak som er iverksatt
- Er mangelfull etterregistrering av vaksiner en del av problemstillingen? Hvis ja, beskriv kort hvilke tiltak som er iverksatt
- Er det oppdaget andre årsaker til lave dekningstall? Vennligst oppgi hvilke årsaker og eventuelt hvilke tiltak som er iverksatt

Tilbakemeldingene fra fylkene bes sendt til Helsedirektoratet innen 01.10.2015. Målsetningen med tilbakemeldingene er å komme frem til gode/gjennomførbare tiltak for videre håndtering, både sentralt og lokalt. Som ledd i mål om eliminasjon av meslinger og rubella i Europa vil høy vaksinasjonsdekning bidra til at Norge oppfyller sine forpliktelser. HOD sender årlig statusrapport for eliminasjon av meslinger og rubella til WHO.

Hva kan Folkehelseinstituttet bidra med

Verktøy for å sikre lokal oppfølging av vaksinasjonsdekningen

FHI sender hver høst ut kvalitetslister til helsestasjonene. Listene gir en oversikt over alle barn i kommunen som ikke har vaksiner registrert på seg, samt manglende vaksinasjoner for 3 årskull (2, 9 og 16-åringene). Vi anbefaler kommunene å forberede ressurser til dette arbeidet, slik at listene kan tas i aktiv bruk og gjennomgås lokalt når de ankommer.

Telefonrådgivning og brukerstøtte

Ta gjerne kontakt med oss

- SYSVAK: e-post sysvak@fhi.no, telefon 21 07 65 00
- Vaksinerådgivningen for Helsepersonell: e-post vaksine@fhi.no, telefon 21 07 70 00

Begge telefontjenestene er åpne hverdager kl. 13-14.30.

Kilder til ytterligere informasjon

Nettsidene våre www.fhi.no inneholder relevant informasjon som kan være nyttig å se til: Vi anbefaler å gjøre søk på tema, da dette er raskeste veien til målet. Søkeord som kan være relevante her: Vaksinasjonshåndboken og Etterregistrering.

I tillegg har vi en lenkesamling som viser til nyttige eksterne sider, som for eksempel WHO, og hjelpemiddel for oversettelse av utenlandske vaksinasjonskort <http://www.fhi.no/tema/vaksiner-og-vaksinasjon/lenker>

Referanser

- 1) Forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram <http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-10-02-1229>
- 2) Forskrift om kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten (FOR 2003-04-03 nr. 450)
- 3) Forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i Nasjonalt vaksinasjonsregister (SYSVAK-registerforskriften) Tilgjengelig fra: <http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20030620-0739.html>

Vennlig hilsen

Svein Lie e.f.
divisjonsdirektør

Rolf J. Windspoll
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Fylkesmannen i Aust-Agder		Postboks 788 Stoa	4809 ARENDAL
Fylkesmannen i Buskerud		Postboks 1604	3007 DRAMMEN
Fylkesmannen i Finnmark		Statens hus	9815 VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark		Postboks 4034	2306 HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland		Postboks 7310	5020 BERGEN
Fylkesmannen i Møre og Romsdal		Julsundvegen 9	6412 MOLDE
Fylkesmannen i Nordland		Moloveien 10	8002 BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag		Postboks 2600	7734 STEINKJER
Fylkesmannen i Oppland		Postboks 987	2626 LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Oslo og Akershus		Postboks 8111 Dep	0032 OSLO
Fylkesmannen i Rogaland		Postboks 59 Sentrum	4001 STAVANGER
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane		Njøsvegen 2	6863 LEIKANGER
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag		Postboks 4710 Sluppen	7468 TRONDHEIM
Fylkesmannen i Telemark		Postboks 2603	3702 SKIEN
Fylkesmannen i Troms		Postboks 6105	9291 TROMSØ
Fylkesmannen i Vest-Agder		Postboks 513	4605 KRISTIANSAND S
Fylkesmannen i Vestfold		Postboks 2076	3103 TØNSBERG
Fylkesmannen i Østfold		Postboks 325	1502 MOSS

